

ΠΕΡΙΓΡΑΦΜΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ ΦΥΛ51

1. ΓΕΝΙΚΑ

ΣΧΟΛΗ	ΚΟΙΝΩΝΙΚΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΩΝ		
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΣΠΟΥΔΕΣ ΦΥΛΟΥ: ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΕΣ, ΘΕΩΡΙΕΣ, ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ (ΦΥΛ)		
ΕΠΙΠΕΔΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ		
ΚΩΔΙΚΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	ΦΥΛ51	ΕΞΑΜΗΝΟ ΣΠΟΥΔΩΝ	1ο
ΤΙΤΛΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ	Φύλο και εκπαίδευση		
ΑΥΤΟΤΕΛΕΙΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΕΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ <i>σε περίπτωση που οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται σε διακριτά μέρη του μαθήματος π.χ. Διαλέξεις, Εργαστηριακές Ασκήσεις κ.λπ. Αν οι πιστωτικές μονάδες απονέμονται ενιαία για το σύνολο του μαθήματος αναγράψτε τις εβδομαδιαίες ώρες φόρτου και το σύνολο των πιστωτικών μονάδων</i>		ΩΡΕΣ	ΠΙΣΤΩΤΙΚΕΣ ΜΟΝΑΔΕΣ
Εβδομαδιαίες ώρες φόρτου: 21-23 ώρες x 13 εβδομάδες		280-300	10 ECTS
ΤΥΠΟΣ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ <i>Υπ Υποχρεωτική/Επιλογής/Κατ' επιλογήν υποχρεωτική</i>	ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΗ		
ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΕΝΟΤΗΤΕΣ:	Δεν υπάρχουν προαπαιτούμενα για αυτή τη Θ.Ε.		
ΓΛΩΣΣΑ ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑΣ και ΕΞΕΤΑΣΕΩΝ:	Ελληνική		
Η ΘΕΜΑΤΙΚΗ ΕΝΟΤΗΤΑ ΠΡΟΣΦΕΡΕΤΑΙ ΣΕ ΦΟΙΤΗΤΕΣ ERASMUS	Όχι		
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΣΕΛΙΔΑ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ(URL)	https://www.eap.gr/education/postgraduate/biannual/spoudes-fylou/topics/#fyl51 Κάθε ΘΕ έχει επιπλέον τον δικό της χώρο στον ψηφιακό χώρο εκπαίδευσης του ΕΑΠ (https://courses.eap.gr/login/index.php), με ελεγχόμενη πρόσβαση (χρήση κωδικού) για φοιτητές/φοιτήτριες και διδακτικό προσωπικό.		

2. ΜΑΘΗΣΙΑΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Μαθησιακά Αποτελέσματα <i>Περιγράφονται τα μαθησιακά αποτελέσματα της ΘΕ, οι συγκεκριμένες γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες καταλλήλου επιπέδου που θα αποκτήσουν οι φοιτητές μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της ΘΕ.</i> <i>Συμβουλευτείτε το Παράρτημα Α</i> - Περιγραφή του Επιπέδου των Μαθησιακών Αποτελεσμάτων για κάθε ένα κύκλο σπουδών σύμφωνα με Πλαίσιο Προσόντων του Ευρωπαϊκού Χώρου Ανώτατης Εκπαίδευσης - Περιγραφικοί Δείκτες Επιπέδων 6, 7 & 8 του Ευρωπαϊκού Πλαισίου Προσόντων Διά Βίου Μάθησης και Παράρτημα Β - Περιληπτικός Οδηγός συγγραφής Μαθησιακών Αποτελεσμάτων
Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της συγκεκριμένης ΘΕ αναμένεται οι φοιτητές/φοιτήτριες να έχουν: - αποκτήσει γνώσεις σχετικά με το “έμφυλο καθεστώς” της εκπαίδευσης, πως δηλαδή η εκπαίδευση, ως θεσμός, αποτελεί χώρο όπου διαμορφώνονται πρακτικές φύλων - Αποκτήσει γνώσεις για το πως το σχολείο παράγει, συντηρεί και αναπαράγει την έμφυλη ανισότητα και ασυμμετρία μέσω των αναλυτικών προγραμμάτων, της οργάνωσης και διοίκησης, του παιδαγωγικού υλικού, του κρυφού αναλυτικού προγράμματος, του επαγγελματικού προσανατολισμού κ.ά..

• κατανοούν την έμφυλη παραγωγή της επιστημονικής γνώσης και των πρακτικών αναπαραγωγής της, εξοικείωση με τα θέματα που έθεσαν οι Σπουδές Φύλου σε σχέση με την παραγωγή και τη διδασκαλία της επιστημονικής γνώσης. • κατανοούν την αναγκαιότητα κατάρτισης ενός ολοκληρωμένου Σχεδίου Δράσης για την ένταξη της διάστασης του φύλου σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης για την άρση του σεξισμού στο σχολείο. • έχουν αποκτήσει κριτική στάση για τις προσωπικές τους έμφυλες αναπαραστάσεις, αλλά και για τον τρόπο και τις πρακτικές που αυτές συγκροτήθηκαν. • έχουν αποκτήσει γνώσεις και δεξιότητες για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση. • αναπτύσσουν κριτική στάση σε ζητήματα που αφορούν στις έμφυλες διαστάσεις της εκπαιδευτικής ζωής, αύξηση της επίγνωσης σε διάφορες μορφές έμφυλων διαστρεβλώσεων, προκαταλήψεων και διακρίσεων που αναπαράγουν στην εκπαιδευτική διαδικασία.																	
Γενικές Ικανότητες Λαμβάνοντας υπόψη τις γενικές ικανότητες που πρέπει να έχει αποκτήσει ο πτυχιούχος (όπως αυτές αναγράφονται στο Παράρτημα Διπλώματος και παρατίθενται ακολούθως) σε ποια / ποιες από αυτές αποσκοπεί η ΘΕ; <table border="0"> <tr> <td>Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών</td><td>Σχεδιασμός και διαχείριση έργων</td></tr> <tr> <td>Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις</td><td>Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα</td></tr> <tr> <td>Λήψη αποφάσεων</td><td>Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον</td></tr> <tr> <td>Αυτόνομη εργασία</td><td>Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου</td></tr> <tr> <td>Ομαδική εργασία</td><td>Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεθνές περιβάλλον</td><td>Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης</td></tr> <tr> <td>Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον</td><td></td></tr> <tr> <td>Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών</td><td></td></tr> </table>		Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων	Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα	Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον	Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου	Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής	Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης	Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον		Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών	
Αναζήτηση, ανάλυση και σύνθεση δεδομένων και πληροφοριών, με τη χρήση και των απαραίτητων τεχνολογιών	Σχεδιασμός και διαχείριση έργων																
Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις	Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα																
Λήψη αποφάσεων	Σεβασμός στο φυσικό περιβάλλον																
Αυτόνομη εργασία	Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου																
Ομαδική εργασία	Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής																
Εργασία σε διεθνές περιβάλλον	Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																
Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον																	
Παράγωγή νέων ερευνητικών ιδεών																	
• Προσαρμογή σε νέες καταστάσεις • Εργασία σε διεπιστημονικό περιβάλλον • Παραγωγή νέων ερευνητικών ιδεών • Σεβασμός στη διαφορετικότητα και στην πολυπολιτισμικότητα • Επίδειξη κοινωνικής, επαγγελματικής και ηθικής υπευθυνότητας και ευαισθησίας σε θέματα φύλου • Άσκηση κριτικής και αυτοκριτικής • Προαγωγή της ελεύθερης, δημιουργικής και επαγωγικής σκέψης																	

3. ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑΤΙΚΗΣ ΕΝΟΤΗΤΑΣ

Σκοπός της ΘΕ είναι η διερεύνηση της σχέσης φύλου και εκπαίδευσης, δηλαδή, πώς δομείται και εκφράζεται το φύλο στο εκπαιδευτικό σύστημα, η ανάδειξη του πλέγματος των έμφυλων ανισοτήτων και διακρίσεων που συνδέονται με αυτό και τέλος, η εξέταση της σημασίας των έμφυλων πολιτικών που βασίζονται σε ολιστικές προσεγγίσεις προκειμένου η εκπαίδευση να αποτελέσει βασικό πυλώνα προαγωγής της ισότητας των φύλων.

Ενδεικτικό περιεχόμενο της ΘΕ:

- Το σχολείο ως πολιτισμικό πλαίσιο δόμησης έμφυλων ταυτοτήτων και ως προνομιακό πεδίο παρέμβασης προς την κατεύθυνση της άρσης του σεξισμού.
- Ρόλος του/της εκπαιδευτικού και φύλο, εκπαιδευτική ηγεσία και φύλο / Έμφυλη διάσταση στην εκπαίδευση- μετεκπαίδευση των εκπαιδευτικών.
- Το «κρυφό» αναλυτικό πρόγραμμα και φύλο / Ένταξη της οπτικής του φύλου στην οργάνωση της τάξης, στις εκπαιδευτικές πρακτικές / Φεμινιστικές προσεγγίσεις στην

παιδαγωγική. • Σεξισμός στη γλώσσα / Η σημασία της υπέρβασης του γλωσσικού σεξισμού για μια σύγχρονη και συμπεριληπτική εκπαίδευση • Παιχνίδι – το αναλυτικό πρόγραμμα των πρώτων χρόνων της ζωής των παιδιών/Επιπτώσεις της έμφυλης διχοτόμησης των παιχνιδιών στις εκπαιδευτικές προοπτικές και μελλοντικές επαγγελματικές επιλογές των παιδιών • Η έμφυλη διάσταση του αναλυτικού προγράμματος / Αναλυτικά προγράμματα για όλα τα παιδιά. • Φύλο και διδακτικό υλικό /Εντοπισμός και κριτική αντιμετώπιση του σεξισμού στο διδακτικό υλικό /Ανάπτυξη αντισεξιστικού παιδαγωγικού υλικού. • Ερευνητικές προσεγγίσεις για το φύλο στην εκπαίδευση. • Οπτική του φύλου σε διάφορα επιστημονικά πεδία/Φύλο και STEM Επιστήμες/Στρατηγικές προώθησης της ισότητας των φύλων σε γνωστικά αντικείμενα. • Πολιτικές για την προώθηση της ισότητας των φύλων στην εκπαίδευση σε εθνικό, ευρωπαϊκό και διεθνές επίπεδο • Σχολεία χωρίς διακρίσεις και αποκλεισμούς /Διακρίσεις ή και βία, με βάση το φύλο, το σεξουαλικό προσανατολισμό, την ταυτότητα, έκφραση φύλου και τα χαρακτηριστικά του φύλου στην εκπαίδευση / Δημιουργία ασφαλών, μη βίαιων και συμπεριληπτικών περιβαλλόντων μάθησης για όλα τα παιδιά. • Κατευθυντήριες οδηγίες για τη διαχείριση ΛΟΑΤΚΙ+ ζητημάτων στην Εκπαίδευση/Πολιτικές για μια LGBTQI ενταξιακή εκπαίδευση • Σεξουαλική αγωγή στο σχολείο.
--

4. ΔΙΔΑΚΤΙΚΕΣ και ΜΑΘΗΣΙΑΚΕΣ ΜΕΘΟΔΟΙ - ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

ΤΡΟΠΟΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ <i>Πρόσωπο με πρόσωπο, Εξ αποστάσεως εκπαίδευση κ.λπ.</i>	• Εξ αποστάσεως εκπαίδευση, η οποία συμπληρώνεται από: • 3 Ομαδικές Συμβουλευτικές Συναντήσεις 4 ωρών η κάθε μία • προσωπική επικοινωνία και ανατροφοδότηση, όπου χρειάζεται (συμβουλευτικός ρόλος μελών ΣΕΠ)												
ΧΡΗΣΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΩΝ <i>Χρήση Τ.Π.Ε. στη Διδασκαλία, στην Εργαστηριακή Εκπαίδευση, στην Επικοινωνία με τους φοιτητές</i>	Δυνατότητες των ΤΠΕ αξιοποιούνται στη ψηφιακή πλατφόρμα courses που συνιστά ένα σύγχρονο περιβάλλον εξ αποστάσεως μάθησης (λ.χ. χώρος διαλόγου και υλοποίησης δημιουργικών δραστηριοτήτων). Στις ΟΣΣ χρησιμοποιούνται εργαλεία απομακρυσμένων συναντήσεων (cisco webex) και λογισμικά παρουσίασης (τύπου powerpoint).												
ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ <i>Περιγράφονται αναλυτικά ο τρόπος και μέθοδοι εκπαίδευσης.</i> <i>Διαλέξεις, Σεμινάρια, Εργαστηριακή Άσκηση, Άσκηση Πεδίου, Μελέτη & ανάλυση βιβλιογραφίας, Φροντιστήριο, Πρακτική (Τοποθέτηση), Κλινική Άσκηση, Καλλιτεχνικό Εργαστήριο, Διαδραστική διδασκαλία, Εκπαιδευτικές επισκέψεις, Εκπόνηση μελέτης (project), Συγγραφή εργασίας / εργασιών, Καλλιτεχνική δημιουργία, κ.λπ.</i>	<table> <tr> <th>Δραστηριότητα</th><th>Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ</th></tr> <tr> <td>3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)</td><td>12</td></tr> <tr> <td>2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)</td><td>60</td></tr> <tr> <td>1 εργασία εξαμήνου</td><td>55</td></tr> <tr> <td>Εξετάσεις</td><td>4</td></tr> <tr> <td>Ατομική Μελέτη (12-13)</td><td>149-169</td></tr> </table>	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ	3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12	2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)	60	1 εργασία εξαμήνου	55	Εξετάσεις	4	Ατομική Μελέτη (12-13)	149-169
Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας ΕΞΑΜΗΝΟΥ												
3 ΟΣΣ (x 4 ώρες)	12												
2 εκπαιδευτικές δραστηριότητες (2 x 30 ώρες)	60												
1 εργασία εξαμήνου	55												
Εξετάσεις	4												
Ατομική Μελέτη (12-13)	149-169												

Αναγράφονται οι ώρες μελέτης του φοιτητή για κάθε μαθησιακή δραστηριότητα καθώς και οι ώρες μη καθοδηγούμενης μελέτης ώστε ο συνολικός φόρτος εργασίας σε επίπεδο εξαμήνου να αντιστοιχεί στα standards του ECTS	ώρες x 13 εβδομάδες)	
	Σύνολο φόρτου ΘΕ (ώρες)	280-300
ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΦΟΙΤΗΤΩΝ Περιγραφή της διαδικασίας αξιολόγησης Γλώσσα Αξιολόγησης, Μέθοδοι αξιολόγησης, Διαμορφωτική ή Συμπερασματική, Δοκιμασία Πολλαπλής Επιλογής, Ερωτήσεις Σύντομης Απάντησης, Ερωτήσεις Ανάπτυξης Δοκιμίων, Επίλυση Προβλημάτων, Γραπτή Εργασία, Έκθεση / Αναφορά, Προφορική Εξέταση, Δημόσια Παρουσίαση, Εργαστηριακή Εργασία, Κλινική Εξέταση Ασθενούς, Καλλιτεχνική Ερμηνεία, Άλλη / Άλλες Αναφέρονται ρητά προσδιορισμένα κριτήρια αξιολόγησης και εάν και που είναι προσβάσιμα από τους φοιτητές.	Εκπόνηση γραπτών εργασιών κατά τη διάρκεια του ακαδημαϊκού εξαμήνου με συντελεστή βαρύτητας στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 40%. Τελικές γραπτές εξετάσεις, ο βαθμός των οποίων συμμετέχει στη διαμόρφωση του τελικού βαθμού της Θ.Ε. κατά 60%. Για περαιτέρω πληροφορίες μεταβείτε στον Οδηγό Σπουδών του ΕΑΠ.	

5. ΣΥΝΙΣΤΩΜΕΝΗ-ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Council of Europe/UNESCO (2018). *Safe at school: education sector responses to violence based on sexual orientation, gender identity/expression or sex characteristics in Europe*.

Γκασούκα, Μ. & Γεωργαλίδου, Μ. (2018). *Οδηγός Χρήσης μη Σεξιστικής Γλώσσας στα διοικητικά Έγγραφα*. Αθήνα: Εθνικό Τυπογραφείο.

ΙΕΠ (2018). *Οδηγός για την ένταξη της οπτικής του φύλου στα Προγράμματα Σπουδών και στα Διδακτικά Βιβλία και Υλικά*. Αθήνα: Ινστιτούτο Εκπαιδευτικής Πολιτικής (ΙΕΠ).

IGLYO (2007). *Guidelines for an LGBTQ-inclusive education*. Brussels: IGLYO.

Κογκίδου, Δ. (2015) *“Πέρα από το ροζ και το γαλάζιο. –Όλα τα παιχνίδια για όλα τα παιδιά”*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Ντρενογιάννη, Ε., Σέρογλου, Φ. & Τρέσσου, Ε. (2007) (Επιμ.). *Φύλο και εκπαίδευση: Μαθηματικά, φυσικές επιστήμες και νέες τεχνολογίες*. Αθήνα: Καλειδοσκόπιο.

Παντούλη Ο. (επιμ.) (2019). *Συν-ομιλώντας για το φύλο στην εκπαίδευση: θεωρία, έρευνα και διδακτικές παρεμβάσεις*. Θεσσαλονίκη: Ζυγός

Πολίτης, Φ. (2006). *Οι «Ανδρικές Ταυτότητες» στο Σχολείο -Ετεροσεξουαλικότητα, Ομοφυλοφοβία και Μισογυνισμός*. Θεσσαλονίκη: Επίκεντρο.

Παραγωγή βοηθητικού εκπαιδευτικού υλικού για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία. ΕΠΕΑΕΚ II, (Πράξη 4.1.1.δ), ΥΠΕΠΘ –Όλο το Εκπαιδευτικό υλικό για την εισαγωγή θεμάτων σχετικά με τα φύλα στην εκπαιδευτική διαδικασία είναι ανηρτημένο στο διαδικτυακό τόπο www.isotita-epeaek.gr

Πετρουλάκη, Κ., & Ντιναπόγιας, Α. & Τσιριγώτη, Α., *Ελληνική έκδοση GEAR against IPV. Τεύχος III: Εγχειρίδιο Εκπαιδευτικού*. Ευρωπαϊκό Δίκτυο κατά της Βίας, Αθήνα, 2011,

Πολύχρωμο σχολείο (2016). *Εγχειρίδιο εκπαιδευτικών για μία συμπεριληπτική εκπαίδευση σε ζητήματα σεξουαλικού προσανατολισμού, έκφρασης φύλου, ταυτότητας φύλου και χαρακτηριστικών φύλου*

Χαρδαλιά, Ν. & Ιωαννίδου, Α. (2008). *Έμφυλες κοινωνικές αναπαραστάσεις στα σχολικά εγχειρίδια: Μελέτη βιβλιογραφικής επισκόπησης*. Αθήνα: Κέντρο Ερευνών για Θέματα Ισότητας (ΚΕΘΙ).

Φρόση Λ. (2010). *Τα φύλα στο σχολείο και στο λόγο των εκπαιδευτικών* Αθήνα: Τόπος.